

Česká republika

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní umělecká škola Mělník, Palackého 122

Palackého 122, 276 01 Mělník

Identifikátor školy: 600 047 342

Termín konání orientační inspekce: 2. – 4. června 2003

Čj.:	081 157/03-04034
Signatura:	oc3kw101

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola Mělník (ZUŠ) byla založena v roce 1945. Právní subjektivitu má od 1. září 1993, zřizovatelem je město Mělník, Náměstí Míru 51, 276 01 Mělník. V hlavní budově (Mělník, Palackého 122) vyučuje hudební (HO), výtvarný (VO) a taneční obor (TO). V odloučeném pracovišti (Mělník - Na vyhlídce 123) pracuje HO a jednou týdně ve Zvláštní škole Seifertova zkouší folklorní a instrumentální soubor Jarošáček.

Ve škole studuje HO – 258, VO – 145 a TO – 77 žáků. Celkový počet žáků (480) odpovídá cílové kapacitě.

Obsah a organizace uměleckého vzdělávání vychází z § 3 vyhlášky č. 292/1991 Sb., o základních uměleckých školách. Vyučování v inspekci sledovaných oborech (HO, VO) je členěno na přípravné a základní studium prvního a druhého stupně.

HO postupuje podle platných učebních plánů (UP – 18.418/1995-25) a vzdělává ve hře na klavír, akordeon, elektronické klávesové nástroje, kytaru, housle, zobcovou flétnu, dechové nástroje dřevěné a žest'ové, pěvecké hlasové výchově, přípravné hudební výchově (PHV), hudební nauce (HN), ve sborovém zpěvu a komorní (souborové) hře. Při škole mimo folklorního a instrumentálního souboru pracují ještě dva dětské pěvecké sbory (Zvoneček a Červánek).

VO vyučuje podle platné úpravy UP (čj. 18 455/2002-22) a vzdělávacího programu VO ZUŠ (čj. 15 865/2000-22). Obor v základním studiu vzdělává podle varianty A, jedna skupina dle varianty B (fotografování) a pro jednu skupinu obor využívá možnosti rozšířeného studia. Obsah výuky je realizován prostřednictvím předmětů plošná, prostorová, objektová, akční tvorba a výtvarná kultura s převahou alternativního přístupu výtvarné vyjadřování v kresbě, malbě, grafice a modelování v kombinaci s artefaktikou, která klade důraz na prožitek a opírá se o poznatky tvarové estetiky, fenomenologické a tvarové psychologie.

Poslední orientační inspekce se v ZUŠ uskutečnila v únoru 1999 a byla zaměřena na posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů a podle zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- Personálních podmínek vzdělávání a výchovy v HO a VO vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- Materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy v HO a VO vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- Průběhu a výsledků vzdělávání v HO a VO

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V HO A VO VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Vzdělávání v ZUŠ zajišťuje stabilní pedagogický sbor. Kvalifikační podmínky splňuje 14 vyučujících, pouze jedna učitelka není kvalifikovaná. Z hlediska věkové struktury je složení pracovníků s mírnou převahou nad 45 let.

V HO vyučuje 13 pedagogů, jeden vede VO a jedna vyučuje TO. Podle vyjádření ředitele školy bude nekvalifikované vyučování v HO vyřešeno od nového školního roku.

Vedení ZUŠ tvoří ředitel se zástupkyní, oba jsou se všemi pracovníky v každodenním kontaktu. Cíleně využívají iniciativu a dlouholeté odborné zkušenosti učitelů, preferují týmovou spolupráci. Na jednáních pedagogické nebo umělecké rady se snaží řešit obecně platné organizační a metodické problémy.

Složení předmětových komisí respektuje složení vyučovaných hudebních nástrojů. Obsahem neformálních schůzek komisí jsou především aktuální metodické problémy nebo organizační příprava různých akcí. Četnost jednání poradních nebo metodických orgánů předurčuje především aktuální potřeba a organizace školního roku.

Začínající učitelé ve škole nejsou. Kontrolu výchovně-vzdělávacího procesu, průběhu školních a mimoškolních akcí zajišťují vedením pověřeni pracovníci. Od analýzy kontroly se následně odvíjí plánování a organizace další vzdělávací činnosti.

Při kontrole třídní pedagogické dokumentace Česká školní inspekce zjistila drobné nedostatky, které byly po upozornění odstraněny. Pečlivě vedené hospitační zápisy dokladují systematickosti kontroly pedagogického procesu. Kvalitativní úroveň výstupů si vedení ověřuje prostřednictvím postupových a závěrečných zkoušek nebo návštěvou interních a veřejných koncertů, či jiné prezentace.

Hlavním hlediskem pro hodnocení zaměstnanců je kvalita celoroční práce. Vedení oceňuje pracovníky nejen morálně na poradách, ale i v rámci možností jim poskytuje diferencované osobní příplatky nebo mimořádné odměny.

Organizace vyučování vychází ze školního a vnitřního řádu, kde jsou vymezena pravidla provozu a popsána práva i povinnosti žáků. Pracovní náplně zaměstnanců obsahují rovněž kompetence a zodpovědnosti. Organizační struktura odpovídá velikosti i současným provozním možnostem školy.

Vnitřní informační tok je založen na osobním jednání, neodkladné zprávy vedení oznamuje mobilním telefonem. Systém doplňují nástěnné tabule a cílené provozní porady. Žáky informují především třídní učitelé. Rada nebo jiná forma rodičovského sdružení při škole nepracuje. Aktivně rodiče spolupracují s folklorním a instrumentálním souborem TO. Průběžné informování o prospěchu zajišťují žákovské sešity, po vzájemné dohodě mají rodiče možnost prokonzultovat eventuální problémy přímo s vyučujícími. Výsledky vzdělávání mohou také sledovat nebo porovnávat účastí na interních a veřejných akcích školy.

ZUŠ v současné době vykazuje velmi bohatou mimoškolní činnost. Výroční zpráva za loňský školní rok obsahuje například soupis 50 akcí, na kterých se podíleli spolu se svými učiteli žáci všech oborů. Škola rovněž dobře spolupracuje s městským úřadem, místním domovem důchodců, základními a mateřskými školami a Střední zahradnickou školou Mělník.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy v HO a VO jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V HO A VO VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hlavní budova ZUŠ (Mělník, Palackého 122) byla původně činžovním domem, budova odloučeného pracoviště (Mělník, Na vyhlídce 123) byla roku 1837 městským špitálem a je v současné době zahrnuta Národním památkovým ústavem do památkové zóny. Na základě

vypracovaného investičního záměru budou postupně obě budovy procházet finančně náročnou rekonstrukcí.

Materiálně-technické podmínky HO a VO jsou silně podmíněny prostorovými a finančními možnostmi. HO využívá celkem 11 místností, včetně ředitelny. Kolektivní vyučování probíhá v učebně HN a ve zkušebně pěveckých sborů. Sál pro výuku TO bývá používán i pro interní koncerty. Od předchozí inspekční návštěvy se prostory pro VO nezměnily. Má stále k dispozici jednu učebnu, která je ateliérem, skladem a šatnou. Počet zájemců o výuku však vzrostl (o 89), proto užívaná místnost nestačí. Nelze ani používat přilehlý a velmi malý kabinet nebo značně vlhkou fotokomoru.

Nábytek v učebnách HO a VO je různého druhu a stáří. Ve škole není centrální knihovna, podle specializace učitelé používají příruční knihovny.

V obou oborech je vybavení učebním pomůckami pouze základní, avšak plně využívané. HO má k dispozici dostatečné množství dechových a smyčkových nástrojů, vlastní tři křídla i pravidelně udržovaná pianina. K výuce a doprovodům používá elektronické klávesové nástroje (digitální klavír, keyboard), audiotechniku s CD přehrávačem.

VO vlastní přenosný magnetofon, dva funkční grafické lisy a jeden zvětšovací přístroj (ostatní vybavení fotokomory je majetkem vyučujícího). Z prostorových důvodů stále nelze například pracovat na ateliérových stojanech, i když VO v současné době navštěvuje velký počet žáků druhého stupně základního studia.

Všechny obory mohou používat videokameru, televizor a videorekordér.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy v HO a VO jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům průměrné.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V HO A VO

Realizace vyučovaných oborů (HO, VO)

Školou vyučované studijní obory jsou v souladu s výpisem ze sítě škola, předškolních zařízení a školských zařízení.

Vyučované předměty HO a VO, jejich týdenní hodinová dotace korespondují s platnými UP. Počty žáků ve čtyřech skupinách VO nejsou však v souladu s pátým bodem všeobecných poznámek úpravy UP VO ZUŠ.

V HO se vyučuje podle platných učebních osnov, ve VO dle platného vzdělávacího programu.

Vedená povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Zpětnovazební informace o výchovně-vzdělávacím procesu a jeho výsledcích získává vedení především sledováním výstupů vyučování při soutěžích nebo prezentacích a jsou dostatečně účinné.

Průběh a výsledky vzdělávání v HO

Úroveň průběhu a výsledků hudebního vzdělávání byla hodnocena na základě hospitací, kontroly povinné pedagogické dokumentace a další dokumentace o činnosti školy.

Vzdělávání zajišťuje celkem 13 učitelů, z toho 7 na plný vyučovací úvazek. Inspekci bylo hospitováno v 9 hodinách v předmětech: PHV, pěvecká hlasová výchova, hra na klavír, kytaru, housle, příčnou flétnu a baskřídlouku. Výběr učitelů i jednotlivých předmětů byl dán aktuálním rozvrhem hodin v době inspekce.

Kvalita výchovně-vzdělávací práce se v rámci provedených hospitací výrazněji nelišila. Kromě vynikající pedagogické práce byly v některých sledovaných jevech zaznamenány i výkony průměrné.

Vstupní motivování žáků vycházelo ze zajímavosti nebo z náročnosti studovaného hudebního materiálu. Bylo také ovlivněno blížícím se termínem postupových a závěrečných zkoušek. Výuce někdy chyběla názornost, učitelé málo používali vlastní ukázky nebo souhru se žákem. Průběžné hodnocení formou klasifikace je zaznamenáváno v žakovských sešitech nepravidelně a u jednotlivých vyučujících různě četně. Pouze část vyučujících má zpracovány studijní plány s promyšlenými a konkrétními výchovně-vzdělávacími cíli. Obsahují převážně podrobně rozpracované prostředky (tj. výběr skladeb určených k nastudování), které zohledňují míru nadání, specifické zvláštnosti jedinců, jejich možnosti pravidelné domácí přípravy. Bezprostřední příprava pedagogů na vyučování byla ve všech navštívených hodinách zodpovědná, problémy byly zaznamenány pouze s kvalitou domácí přípravy některých žáků.

Použité formy a metody vycházely většinou z tradiční pedagogiky a metodiky, pouze někteří věkově mladší vyučující si osvojují nové poznatky přenesené z různých evropských škol.

V PHV se podařilo díky dobré organizaci, uplatněným metodám a účelové motivaci udržet nadprůměrnou aktivitu žáků po celou dobu vyučování. Úroveň prověřovaných znalostí odpovídala požadavkům osnov pro postup do prvního ročníku.

Z hlediska psychohygieny nejsou všechny učebny pro individuální vyučování dostatečně prostorné a světlé. Ke zlepšení dojde novým organizačním uspořádáním oborů po plánované rekonstrukci obou objektů. HO užívané místnosti nevykazují rušivé akustické poměry. Učebna PHV a HN, která počtem pracovních míst dovoluje naplňovat počty ve skupinách v souladu s UP, má jednu velikost nábytku pro všechny věkové kategorie. Omezená podlahová plocha však také neumožňuje používání dalších forem vyučování (např. pohybové hry).

Materiální podpora výuky vycházela ze současného stavu vybavení, nedostatečné finanční prostředky nedovolují pravidelnou inovaci učebních pomůcek. V hospitovaných hodinách pouze někteří učitelé používali klavíry eventuálně další hudební nástroje pro kontrolu intonace nebo k ukázkám studovaných skladeb.

Pro pravidelnou přípravu na profesní studium má obor omezený výběr žáků s příslušnými studijními předpoklady. Relativně úspěšná (zejména v některých nástrojových skupinách) byla v minulosti příprava na Vojenskou hudební školu v nedaleké Roudnici nad Labem.

ZUŠ se úspěšně zúčastňuje soutěží HO ZUŠ (vyhlašovaných MŠMT), výrazná je i prezentace výstupů hudebního vzdělávání na veřejnosti.

Inspekce hodnotí úroveň průběhu a výsledků vzdělávání v HO jako velmi dobrou.

Průběh a výsledky vzdělávání ve VO

Inspekce sledovala úroveň průběhu a výsledků vzdělávání hospitacemi v tříhodinových lekcích předmětu plošná tvorba, studiem třídní dokumentace, prohlídkou školního archivu prací žáků i zhlédnutím instalace výstavy fotografií na chodbě hlavní budovy školy. Při hospitacích inspekce sledovala a hodnotila oblasti: plánování, přípravu na vyučování, personální, materiálně-technické a psychohygienické podmínky, organizaci, formy a metody výuky, motivaci, hodnocení, interakci a komunikaci.

Plně odborně i pedagogicky způsobilý vyučující předložil vypracované a do měsíců školního roku rozvržené tematické plány, včetně předpokládaného čerpání UP předepsaných hodinových dotací předmětů. Všechny navštívené vyučovací jednotky byly pečlivě připraveny. Diferencovaně vedené lekce v pleneru i v učebně si vyžádaly promyšlenou přípravu výtvarného materiálu pro žáky a dobrou organizaci práce.

V průběhu vyučování v plenéru učitel cíleně využíval známé prostředí nedaleko školy. Jako podpurný (reálný) materiál posloužily přírodniny, výtvarné pomůcky měli žáci školní. V učebně vyučující připravil veškerý materiál nutný k tisku z plochy. Omezený pracovní prostor však žákům značně jejich praktické činnosti komplikoval. Jednotlivé skupiny se proto vzájemnou tolerancí snažily tento nedostatek eliminovat na co nejmenší míru. Z hlediska psychohygieny tempo práce zohledňovalo široké věkové rozpětí vyučovaných skupin. Žáci měli dostatečný prostor pro spontánní vyjadřování, přiměřeně byl rozvíjen výtvarný jazyk i vnímání zákonitostí.

Obor umožňuje výtvarné vzdělávání širokému věkovému spektru studujících. Od předchozí inspekční návštěvy se zájem o výuku výrazně zvýšil. V současné době 22 žáků navštěvuje první a druhý ročník přípravného studia, v základním studiu prvního stupně se vzdělává 88 žáků. Mimořádný je i počet (18) studujících druhého stupně. Jedna skupina druhého stupně je vyučována podle varianty A, jedna dle varianty B s hlavním oborem studia fotografování a jedna skupina využívá možnosti rozšířeného vyučování směřujícího k profesní přípravě.

Vyučující se snaží důsledně diferencovat v zadání i v následném provedení, avšak velký počet zapsaných žáků ve skupinách a příliš široký věkový rozsah (přípravné studium až 7 ročník základního studia), neumožňuje efektivně využívat erudovanost a pracovitost učitele. Dalším organizačním problémem jsou žáky různě odůvodňované pozdní příchody na vyučování.

Vhodným ilustrativním materiálem podloženou vstupní motivaci doplňovaly povzbudivé průběžné korektury. Žáci na dohodnutá pravidla přiměřeně reagovali, prokazovali dobrou komunikační schopnost, vedli vzájemný uvolněný dialog. Zhlédnuté výtvarné práce byly v závěru vždy citlivě hodnoceny žáky i učitelem. Atmosféra lekcí ukazovala na velmi pěkný vztah vyučujícího k žákům i k výtvarné pedagogice.

Aktivita oboru je značná. Ve výroční zprávě (2001/2002) je uveden výčet výstav, organizace dvou krajinářských kurzů, pravidelné návštěvy místního domova důchodců v rámci ergoterapie i neformální spolupráce se žáky základních a středních škol.

V loňském školním roce VO dosáhl i významného úspěchu vystavením kolekce prací žáků na celostátní přehlídce VO ZUŠ. Také tři žáci oboru byli přijati ke studiu ve střední nebo vysoké škole s výtvarným zaměřením.

Kvalitu průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve VO inspekce hodnotí jako velmi dobrou.

Výsledky vzdělávání a výchovy v HO a VO zjišťované školou

ZUŠ používá vlastní evaluační nástroje, nemá je však popsány a systematicky zpracovány.

V HO jsou znalosti žáků z HN ověřovány prostřednictvím testů, všichni žáci oboru na konci školního roku absolvují komisionální zkoušky.

Zaměření školy umožňuje analyzovat výsledky výchovně-vzdělávacího procesu rozbořením žákovských vystoupení (školních a mimoškolních prezentací).

Celkově inspekce hodnotí kvalitu průběhu a výsledků výchovně-vzdělávacího procesu jako velmi dobrou.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Zřizovací listinu pro Základní uměleckou školu Mělník, Palackého 122 vydalo město Mělník dne 21. června 2001.

Údaje zjištěné ve zřizovací listině se shodují s výpisem ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 6. prosince 1999. Předložený výpis určuje rozsah činnosti (HO, TO, VO).

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina vydaná městem Mělník dne 21. června 2001
2. Výpis ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení (ze dne 6. prosince 1999)
3. Přihlášky žáků do ZUŠ
4. Výkazy žáků a vyučovacích hodin (2002/2003)
5. Katalogy žáků o průběhu studia (HO, VO)
6. Třídní knihy pro individuální a kolektivní vyučování (2002/2003)
7. Protokoly o postupových a závěrečných zkouškách individuálně vyučovaných žáků (2001/2002)
8. Školní a vnitřní řád
9. Rozvrhy hodin vyučovaných skupin a individuálně vyučovaných žáků (2002/2003)
10. Žákovské sešity u hospitovaných žáků (2002/2003)
11. Zápisy z pedagogických porad (2002/2003)
12. Výroční zpráva (2002/2003)
13. Inspekční zpráva (čj. 083 60/1999-4017)
14. Hospitační záznamy inspektorů
15. Výtvarné práce žáků

ZÁVĚR

Výchovně-vzdělávací proces v HO Základní umělecké školy Mělník, Palackého 122 probíhá podle platných učebních dokumentů. Česká školní inspekce zjistila, že ve VO ve čtyřech skupinách nejsou respektovány UP předepsané počty žáků.

Ředitel školy je ve funkci teprve od 1. září 2001, avšak s problematikou ZUŠ je plně seznámen, jelikož v předchozích letech působil ve škole jako učitel. Personální podmínky z hlediska vyhlášky o odborné a pedagogické způsobilosti jsou velmi dobré, v současné době ve škole vyučuje 93 % pedagogů s plnou kvalifikovaností.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání se od doby předchozí inspekční návštěvy příliš nezměnily. Zlepšení hlavně prostorových podmínek VO je závislé na finančních možnostech a následné realizaci celého investičního záměru.

V HO se kvalita výchovně-vzdělávacího procesu v průběhu hospitací příliš nelišila. Inspekce zaznamenala vynikající, metodicky pestrou výuku a naopak i menší využívání názorného vyučování. Ve VO se vhodnou motivací žáci aktivně zapojovali do procesu učení, snažili se splnit zadané úkoly i přesto, že pracovní podmínky nebyly optimální.

V obou oborech byla interakce a komunikace mezi učiteli a žáky velmi dobrá, založená na vzájemné důvěře a respektování se. Pozitivně hodnocené vyučovací lekce celkově převažovaly.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jana Langerová	J. Langerová v.r.
Členové týmu	Jan Svoboda	J. Svoboda v.r.

Další zaměstnanci ČŠI

Alena Paulová, kontrolní pracovník

V České Lípě dne 24. června 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 28. července 2003

ano

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu Podpis

Jiří Lechner, ředitel školy

J. Lechner v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný; příkladný.

Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	21. srpna 2003	081 210/2003-04034
Zřizovatel	21. srpna 2003	081 211/2003-04034

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány